

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVÁN

Az expediciót s hirdetőket illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők,

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Visszapillantás.

Az 1913-ik esztendő minden tekintetben súlyos év volt Selmecbányára nézve. A háborús idővel járó bizonytalanság erősen megromtotta a közgazdasági állapotokat, mindenféle munkahiány volt tapasztalható s ami ebből folyik: általános elszegényedés állott be mindenütt. Selmecbánya is nagyon megérezte a válságos időköt. A fogyasztási adók címén előirányzott bevételei erősen csökkentek és, részben az elszegényedés, részben a rossz időjárás miatt, Vihnyefüldőnek sem volt annyi jövedelme, amennyire számítottak. Így a város 1913. évi zárószámadása bizony meglehetősen nagy hiánnyal fog zárulni.

De megérezték az idők nehéz járását Selmecbánya kereskedői, iparosai is, mert a közönség a legszükségesebbekre szorított s vétel- és megrendelőkedve nagymértékben mecsappant. Nagy csapás volt a munkásosztályra a Brettschneider-féle cipőgyár bukása, mely mintegy 150 családot fosztott meg kenyerétől, még nagyobb csapás azonban a városra, hogy a kincstári fémbányászaton alkalmazott bányamunkások száma, részben a közbányászathoz való

áthelyezés, részben nyugdíjazás miatt, nagy mértékben és rohamosan apadt s az eltávoztak helyébe nem fogadott föl a kincstár új munkásokat.

Nagyon nehéz helyzet ez, amelynek ellenére azonban mégis lépést kell tartania a városnak a kultúra haladásával. Legnehezebb a helyzete a város vezetőségének, mert, bár a jövedelem csappan, az igények mégis növekednek s az adózópolgárságot lehetőleg kimélni kell. Látványos, hogy egyáltalában nem irigylésre méltó hivatal a város vezetése, különösen nem az olyan városban, mint Selmecbánya is, hol az adóalap folytonosan csökken s ezzel karöltve a községi pótlék százaléka egyre növekedik. Nagyon érthető tehát, hogy az adózók, bármennyire szükségüket látják is, nem igen lelkesednek új és költséges intézményekért.

Mindezek ellenére azonban van vigasztaló jelenség is az elmúlt 1913. év történetében. Ha visszapillantunk az elmúlt szomorú évre s vizsgáljuk, mi történt Selmecbányán, bizonyos megnyugvás tölti el lelkünket, mert azt tapasztaljuk, hogy — külsőleg is látható módon — jobban haladt, mint számos más, kevésbé nehéz esztendőben.

Az elmúlt évben épült föl a Templom-berendező Müintézet R. T., továbbá a Selmecbányai Ing- és Fehérneműgyár R. T., valamint az Erdős és Gerő-féle cipőgyár három nagy gyárépülete, fölépült a kir. kath. és az ág. hitv. ev. líceumi főgimnázium két hatalmas palotája, a tanítóképző új épülete; fölépült az erdészeti kísérleti állomás két díszes háza, rendeződött hatalmas kertterülete. Kibővítették a kötő- és szövőgyár telepét s új tisztalakások létesültek; átalakították az özv. Eckert Dismasné-tól a városnak ajándékozott házat és kertet s ide helyezték át a városi szegény-és menedékházat. Épült, illetőleg alaposan átalakult ezeken a középületeken kívül több magánház is, ami az előző években nem igen esett meg. Restauráltatták az Óvár műemlék egy részét, úgy, hogy az átalakító munkát ebben az évben továbbfolytatják; hozzáférhetővé tette a város ezt a szép műemléket, azzal, hogy lépcsőt építtetett föl hozzá s összekötötte a múlt évben kiépített Lövész-utcat a belvárossal. Kiépítette és rendezte a Vöröskuti-utcat s az Akadémiai-utcat, megkezdte az Ocsovszky-utca s a szegényháztól kiinduló utca rendezését, melyre multhatatlannal szükség volt. Az építkezés megkönnyítése végett,

Szonáta.

Szomem előt a színek muzsikája:
Az ész pompája méla dalt álal.
Hallgatja lelkem néma áhítattal,
Mély borongások fátýola alól.

Az életem is hajlik hervadóba,
Szerelmem is már csüggedt, vértelen.
A szonadély — az tölem eliramlott,
Az ifjuságom elbujt, nem lelem.

Sötét, nehézkes follegek az égen.
Alattuk bágyadt, rozsdás éssi fák.
Mihthogya egyfitt mondana le váletem
Az az egész, nagy, hervadó világ.

A fényt, a vig dalt régen elfeledtük,
Mely itt rezgett e szíven, lombolton...
Szerettelek bár mináig, kedves öszöm,
Mest vagy csak váletem igazán rokon!

Varságh János.

Az első.

Házasságának első éveiben tisztességes, szorgalmas munkás volt Pierre, de aztán nem dol-

gozott, végül pedig csavargó lett belőle. Ettől kezdve Marie élete, akinek pedig nem voltak nagy vágyai, valóságos kín volt.

Még nem volt annyira romlott, hogy néháné ne jött volna tudatára, hogy igazságtalanság és komizság, amit tesz, de nem volt elég erje ahhoz, hogy leküzdje az indulatát, a szenvedését. Cinikus gyávaság velt erőt rajta, amely dühössé, néha vaddá tette, főként olyankor, ha nem volt pénze.

Azt hitte, hogy Marie megtakarít pénzt és eldugja valahol. Kihúzta a zsebéből a kését és nyitva az asztalra dobta; aztán torkon ragadta, úgy, hogy Mariának még kiáltani sem volt erje. Egyszer percekig tartotta a földre teperve, hogy megtudja tőle, hová rejtette el a pénzt, végül aztán azt mondta, hogy csak tréfált. Marie ettől kezdve sem aludni, sem enni nem tudott.

Állandóan nyugtalanzkodott, végre is elhatározta, hogy megszökik; mert, bár lemondott már régen a boldogságról, a nyugodt életéről és a megelégedettségéről, mindig ösztönzerűleg ragaszkodott értéketlen életéhez. És ez az ösztön erősebb volt minden más érzésnél.

Reszkettett mégis, amikor kevés holmiját összeszomogalta. Úgy érezte, hogy olyasvalamit tesz, amihez nagyon nagy bátorság kell és amit még senki sem mert elkövetni. Éjszaka szökött

meg; alacsony, vézna alakja csakhamar elveszett az éjszaka ködében ide-oda imbolygó árnyékok között.

Levalloisban bérlett egy kis bútorozott padlásszobát, abban húzódott meg egy hétig; aztán lassan-lassan megnyugodott és tíz nappal a szökése után már rendesen dolgozott a gyárban.

Rövid idő múlva hírt hallott az uráról; rajta csípték egy rabláson és elfogták. A hír rendkívül felizgatta; nem tudta, nem kellene-e elmenni a börtönbe meglátogatni az urát. Tanácsot kért egyik barátjától, de ez, aki ismerte szenvedéseit, azt tanácsolta, hogy vájjon el azonnal az urától. Marie azelőtt soha sem gondolt erre. A barátja gondoskodott arról, hogy a jogi segélyt megkapja és a válopert gyorsan lefolytassák. Pierre, aki késztetői börtönbüntetését ülte Poissyben, nem ellenazte a válast és beleegyezett, hogy az ő hibájából bontsák fel a házasságot.

Marie néhány hónapig nyugodtan, mindenkitől függetlenül dolgozott. De, úgy látszik, vannak olyan emberek, akiket eljegyzett a balsors. Egy férfi forgolódott egy idő óta körülötte, aki el akarta venni feleségül; kocsis volt abban a gyárban, amelyben Marie dolgozott. Alacsony, gyenge ember volt Bidonet, akit mindenki gúnyolódott, akit mindenki kinevezt.

Marie, bár nem érzett semmilyen vonalmat

nagy áldozatokkal, a Sobó-hegyen kavics-zúzótelepet létesített s biztosította az építkezéshez föltétlenül szükséges jó építőhalmokot. Az Erzsébet-tértől a Vigadóig új gyalogjárót készíttetett s rendezte a Főiskolai Kör előtt levő teret s idehelyezte a király 25 éves házasságának jubileumára készült emlékkövet, mely eddig a városi vigadó kertjében volt eldugva.

Rendezte és csinostotta a számalmas állapotban levő róm. kath. temetőket s parokztatta a városnak azokat a kisebb teret, melyek előzőlt szemétdombok voltak inkább, mint terak.

Kiépült a cipőgyártól a gázgyárig terjedő vonalon az új vízvezeték s ugyancsak az elmúlt évben rendezte a város a dohánygyár mögött levő teret, úgy, hogy a nyílt árkot beholtzattatta s erre a térre helyezte át a heti állatvásárt, mely eddig a főutca mellett étkelenkedett.

Hamarjában, ime, ennyi új alkotásról számolhatunk be. Ezek mellett a létesítmények mellett pedig számtalan terv megvalósítása vár megoldásra. A nagy lakáshiány megszüntetése végett megvette a város a Metropole-szállót, hogy helyébe két háromemeletes bérházat építsen. A tervek már készen vannak s mihelyt a pénzviszonyok csak egy kissé javulnak, az építés azonnal megkezdődik. Készen vannak az új vigadó s egy modern szálló tervei is, valamint a városi könyvtár tervei is, mely a Szábliféle ház helyére kerülne. Készek a városi vízvezeték továbbfejlesztésére s nagyobb mennyiségű víz biztosítására vonatkozó tervek és költségvetések is. Ugyancsak a városi csatornázásra, a gyalogjárók létesítésére s a mellékutcaik rendezésére vonatkozó tervezések is. Elkészítette a városi mérnök a belváros szabályozó-, illetőleg egy új városrész építésének a tervét is, melyre az új munkáslakások, kaszárnya, vasúti

tisztalakások és 351 magánház építése van tervezve.

Ha hozzávesszük mindezekhez, hogy a bányászati kísérleti-állomás céljaira szolgáló épületek helye is ki van szemelve, illetőleg, hogy a pénzügyi kormány erre a célra megvette a volt mihálytárai majort; továbbá, hogy a főiskola, ugyancsak újabb építkezések végett, megvette a Schmidt-féle kertet; hogy az ev. tanítóképző internátusa is rövidesen fölépül: örömmel konstatálhatjuk, hogy Selmecebánya a mult esztendőben nemhogy hanyatlott volna, hanem ellenkezőleg: hatalmasan haladt és fejlődött.

Még csak a honteméti vasút kiépítése van hátra. Ha ez is meglesz, Selmecebánya, a bányászati hanyatlásának ellenére is, még virágzó, szép és hatalmas iskola- és iparváros lehet.

A városok országos nyugdíjintézete.

Az adatgyűjtés főbb irányelvei.

Irta: Antal Géza dr. orsz. képviselő.

Az első lépés a városok országos nyugdíjintézete kérdésében megtörtént: a bizottság megállapította a kérdőpontokat, melyekre, a matematikai mérleg elkészítése végett, föltétlenül szükség van és a kérdőlapok szétküldése rövid idő alatt megtörténik, hogy ezek kitöltése és visszaérkezése után megkezdődjék az alapvető fontosságú munka: a jelzett matematikai mérleg elkészítése.

A számítások megejtése előtt korán volna a kérdésnek érdemileg foglalkozni; lesz alkalmunk bőven megtenni ezt a számítások megejtése után. Cél szerűnek véljük, már csak azért is, hogy a kérdőlapok kitöltésénél esetleg felmerülhetők kérdésekre mintegy előzetes útbaigazítás adhasunk, jelezni néhány szempontot, melyek a kérdőpontok összehállításánál a bizottság szeme előtt lebegtek és amelyek a kiszámításnál is érvényesülni fognak.

A bizottság alapul az állami nyugdíjintézet rendelkezéseit vette, melyek közül ezáltal csak egyre, t. i. a tisztviselők belépési és évi járuléka irja terjeszkedünk ki, hogy megvilágítsuk a kérdőpontok közül a legfontosabbakra, t. i. a

tisztviselők szolgálati idejére, fizetésére s fizetésüknek koronkénti emelkedésére vonatkozókat.

Az állami nyugdíjörvény a tisztviselőktől nyugdíjilletmény, vagy belépési járulék gyanánt fizetésük 600 koronán felüli részének egyharmadát és mindenkorai fizetésemelkedésüknek is egyharmadát rendeli visszatartatni, azonkívül másfél százalékot az évi fizetésből vonat le, mint a tisztviselő évenkénti nyugdíjárulékát. Ugyanez van számításba véve a városok országos nyugdíjintézeténél is, melynél éppen ezért egy legfontosabb kérdés annak a megállapítása, hogy a tisztviselő alaphelvezet és évi járuléka címén mily összeget igényelhet az országos nyugdíjintézet az egyes városoktól, illetőleg tisztviselőktől.

Azért tesszük ez utóbbi megkülönböztetést, mert, amint már az indítványban is jeleztük, a 137 város közül 37-nek még nincs nyugdíjintézete és ez utóbbiakban természetesen a tisztviselők eddig nem teljesítettek semmiféle befizetést sem alaphelvezetésben, sem évi járulékból. Ilyen helyeken tehát a tisztviselők volnának kötelezve a nyugdíjbefizetés teljesítésére. Mig azokban a városokban, ahol a tisztviselők tényleg fizettek belépési és évi járulékot, ott a városok volna kötelezve arra, hogy a tisztviselők helyett ezt a belépési, illetőleg évi járulékot a létesülő országos nyugdíjintézet alapjaiba befizesse.

Hogy ez ki legyen számítható, azért van szükség az egyes tisztviselők szolgálati idejének és különösen nyugdíjigosszultság kezdetének, akkor elvezett fizetésüknek és a fizetés időnkénti emelkedésének ismeretére. Mert csak ezeknek az adatoknak a birtokában lehet megállapítani, hogy minden egyes tisztviselő az állami nyugdíjörvény értelmében mekkora összeget lett volna köteles befizetni működése kezdetén (hogy tényleg befizette-e a városi pénztriba, vagy nem, az a kiszámítás szempontjából irrelevans); mekkora összeget kellett volna és mely időben fizetésének mindenkor emelkedése után beszolgáltatni ugyancsak a nyugdíjpénztárba és éppen így mekkora összegre rúg az az évi járuléka, amit fizetnie kellett volna, ha az állami nyugdíjörvény értelmében járult volna fizetésének másfél százalékával a városi nyugdíjintézet bevetéséhez.

Az az összeg, mely 4-9% kamatoztatással együtt kiszámítottak, teszi minden tisztviselő nyugdíjárulékát 1914. évi január 1-re kiszámítva. Ha a tisztviselő a befizetéseket a meglevő városi nyugdíjintézetbe teljesítette, ezért a nyugdíjárulék-

iránta, néhány napi habozás után engedett Bidonnet sürgetéseinek és elhatározta, hogy a felesége lesz. Alighogy megesküdött, Bidonnet már kizóni kezdte az asszonyt; nem ütötte, mert ehhez nem volt ereje, de folyton szidta és sértegette, vérig gyötörte féltékenységgel, a bérét pedig teljesen eszedte tőle.

Marie eleinte meglepődött; azt hitte, hogy ez az ember gyöngéd férj lesz. De azután hamar beletörődött új sorsába, amely nem különbözött a régítől és megszokta a szenvedést, úgy hogy már nem is gondolt, nem is törődött vele.

Egy este, mikor hazafelé tartott a munkából, egy kéz nehezedett a vállára és durva, nyers hangon a nevét hallotta. Visszafordult és előlotta a lélegzete. Az ura volt, Pierre, az első ura.

— Ne félj, Marie — szólalt meg olyan lágyan, ahogyan csak tudott — nem bántalak.

Zavara dacára észrevette, hogy Pierre csakugyan barátságosan közeledett feléje és ez megnyugtatta, bár vad arckifejezése, gondozatlan szakállá, ledött kalapja és kopott, rongos ruhája nem volt éppen bizalomgerjesztő. És egymás oldalán sétáltak a külváros utcákon.

— Látod — mondotta nevelő — jól tetted, hogy elváltál tőlem. Jó alak lett belőlem, mi?

Őszintén és nyíltan beszélt. Elmondotta azt is, hogy a szokása utáni napon mindenütt kereste, mert meg akarta fojtani. De azután haragja lecsillapodott és még azt is megsajnálta, hogy annyira megkínozta. Megértette ekkor, hogy Marie nem tartozik neki semmivel. És a börtönben gyakran gondolt rá, a derek asszonyra és szívből kívánta, legyen boldogabb a másikkal, mint vele volt.

— Ujra férjhez mentél, mi? — kérdezte tőle.

Marie a fejével intett igent, beszélni nem tudott, mert a torkát szorongatta a fájdalom.

— Jól bátnik veled az urad, tisztességes ember?

Azt akarta felelni, hogy igen, de zokogni kezdett, a fájdalma tőm tudta visszafojtani. Pierre megállott, két karja közé fogta és mélyen a szemébe nézett. És az asszony elmesélt mindent. Hallgatta mentek egymás mellett, Pierre öklöbe szorított kezét a zsebébe dugta és azután halkán fűtőrészní kezdett.

Bidonnet kis cseréppával a szájában éppen be akart fordulni a házába, amikor elébe állott valaki:

— Te vagy az a Bidonnet?

— Igen — felelte.

Abban a pillanatban olyan pofont kapott, hogy a pipa kirepült a szájából; azután jobbról-balról ütötte-verte, úgy, hogy Bidonnet hiába kapkodta a fejét, nem tudta a pofonokat elkerülni.

— Ez még semmi, fiam — mondotta az ütlegeket osztó férfi. — Tudod-e, ki vagyok? Én vagyok Marie első férje. Hallod-e, én már olyan szerencsétlenül tettem, hogy az elég két embernek is. Nem akarom és tőröm tehát, hogy más dolgozzék azon, amit én már elvégeztem ... Érted? ... Mi? ...

Csak a fogak csattogása válaszolt. Bidonnet feje ide-odajárt Pierre tenyerrei között.

— Megértetted, ha kizóni mered még ezt az asszonyt, agyonütlek. Most pedig megyek. A viszontlátásra! Ne feledkezzél meg rólam.

Bidonnet öt percig mászott fel a lépcsőn, amig a lakásáig ért. Reszkető kézzel kereste meg a kulcslyukat és csendesen nyitotta ki az ajtót; azután belülről bezárta és kétszer megcsókolta gyöngédlen Mariet.

André Picard.

kért a városi nyugdíjintézet vállalja a felelősséget, ha pedig még nyugdíjintézetit befizetéseket nem teljesített, természetesen, hogy maguk az egyes tisztviselők volnának kötelezve a nyugdíjárulék befizetésére.

Ami a városokat illeti, az a kérdés áll elő, hogy meglevő nyugdíjalapjuk fedezeli-e majd az egyes tisztviselők után a városra kirótt, illetőleg kiszámított összeget. Ha a nyugdíjalap ez összeg fedezésére képes, önként érthetően a nyugdíjalapból használták ki a belépési járulékat, míg a nyugdíjalapnak esetleg még fennmaradó része a városok rendelkezésére marad s szabad tetszésük szerint lesz felhasználható. Ha pedig a meglevő nyugdíjalap nem volna elégséges a tisztviselők helyett egyszerűen kirótt befizetésük helyett kifizetésére, az esetben a városnak kellene gondoskodni arról, hogy ez a járulékat az országos nyugdíjintézet javára biztosítsák és pedig vagy úgy, hogy ezt az összeget a város készpénzben befizeti, vagy úgy — ami még egyszerűbb, hogy az összeggel az intézetnek adós maradjon s addig csak e tőke kamatait szolgáltatná be, míg csak a kérdéses tőkésösszeget az intézetnek be nem szolgáltatná. Ezzel az egyszerűsítéssel a befizetések s a multban beszolgáltatott vagy legalább is esedékes évi járulékok ügye elintéztetnék s az országos nyugdíjintézet egyszerre hozzájutna akár tőkében, akár évjáradékban ahhoz az összeghez, mely alapján az alkotására van hivatal. Nagy vonásokban ezek azok a szempontok, amelyek a kérdőlapok s pontjainak megállapításánál szem előtt lebegtek. A továbbiakra nézve szintén nagy általánosságban csak a következők óhajjuk megjegyezni:

A nyugdíjbefizési és évi járulékat ma tőkésösszegnek befizetésévé révén létesülne tehát az országos nyugdíjintézet kézdő alapítókéje, melynek kamatai szolgálnának elsősorban a nyugdíjazás folytán előálló szükségletek fedezésére. Az alapító kamatain kívül azonban, mivel ezek a szükségletnek aránylag kis részét fedezhetnék, ugyan csak a szükséglet fedezésére szolgálnának a nyugdíj jogosultak és kötelezettek évi járuléka, esetleg a városok hozzájárulása. Úgy, hogy a nyugdíjintézet felállításánál csak arra kell ügyelni, hogy a matematikai mérlegben valószínűsítéssel számolt összegben kimutatott szükséglet a jelzett forrásokban fedeztetni találja.

Ezt az általános elvet nagyon kevésé alterálják azok a mellékérdekések, amelyek a nyugdíjintézet létesítésével kapcsolatban felmerülnek és amelyek közé tartozik elsősorban a már nyugdíjazottak, illetőleg az özvegy nyugdíjban és nevelési segélyben részesültek átvételének kérdése. Ez, nézetünk szerint, a nyugdíjintézet felállításával egyidejűleg megtörténnek, továbbá az altisztek és szolgák nyugdíj jogosultságának a kérdése, akik ma csak egyes városokban bírnak nyugdíj jogosultsággal, amit azonban az országos nyugdíjintézet létesítése esetén szükségképpen egyetemessé kell tenni. Az előbbinél az egyes nyugdíjazottak, vagy nevelési segélyben részesülők terhére kell tőkésösszeget számszerűleg megállapítani és vagy ezt a tőkét vagy itt is megfelelő évjáradékot kérni a városoktól, az utóbbinál pedig ugyanazok a megjegyzések állanak, amelyeket a nyugdíjintézetet nem bíró városok tisztviselőire vonatkozólag fentebb mondtunk.

A számítások reálitásának szempontjából feltétlenül megbízható „adatokra van szükség és éppen azért a bizottság gondoskodott arról, hogy ezeket az adatokat az egyes városok számvonás-egye ellenjegyezze, illetőleg a főszámvévó vagy számvévó a saját névaláírásával lássa el és ezzel igazolja hiteltességüket. Csak, ha az adatok minden tekintetben megbízhatók, lehel” a rájuk épített matematikai mérleg is teljesen megbízható.

Ezeknek az adatoknak beszoalattatása semmi körülmények között s

fáradtságot; nem, még az esetben sem, ha — amit nem hiszünk — az országos nyugdíjintézet felállításának útjába elháríthatatlan akadályok torlódának. Elsőben is sok városban ezeknek az adatoknak az elkészítése szolgál majd egyúttal a tisztviselői törzskönyv alapjául is, mert — amint közudomású — még elég számos város van, amely ilyen törzskönyvvel nem rendelkezik. De, továbbá, ezeknek az adatoknak az alapján számított ki minden egyes város részére a tisztviselők által fizetendő belépési járulékat, ha még be nem fizetett volna, számított ki a tisztviselők nyugdíjzatásának/jdíjtaralékát, úgy, hogy ha az egyes városok maguk állítanak fel, vagy tartanak fent nyugdíjintézeteket, ezek a kiszámítások az ő külön nyugdíjintézetük céljaira is teljesen alkalmazmas lesznek és nagyon becses adatokul szolgálnak.

Ezt azonban inkább csak a kételkedők és mindenképpen skrupulizálók megnyugtására mondjuk. Meg vagyunk róla győződve, bár ezt még ma számszerűleg ki nem mutathatjuk, hogy a városok tömörülésének éppen egy egyetemes nyugdíjintézet megalkotása terén oly nagy előnyei lesznek, hogy leküzennek minden nehézséget, mely a ma még külön-külön magukra hagyott városoknak legalább e téren tömörülésével szemben felmerülhet; meg vagyunk győződve, hogy a magyar városok országos nyugdíjintézet létrejötté szolgálnak fogja a maga áldásos hatásával a városfejlesztés egyetemes nemzeti ügyét.

H I R E K.

— **Újévi üdvözlés a városházán.** A szokásos újévi üdvözlés december 31-én volt a városházán. A városi tisztikar délelőtti 11 órakor teljes számban megjelent a közgyűlési teremben s lelkes éljenléssel fogadta az üdvözlésre megüvölt polgármestert, akihez, a tisztikar nevében, *Zólyom Imre* városi erdőmester, II. városi tanácsos intézett tartalmas, szép beszédet. Beszède elején rövid visszapiantást vetett a háborúsizgalom okozta általános gazdasági depresszióra, majd az elemi csapásokkal járó nagy bajokra, melyeket Selmebánya is, ha közvetlenül nem, de közvetve nagyon megérezett. Majd így folytatta: „Nem akarom ismétlni ezeket a mindnyájunk előtt ismeretes bajokat és küzdelmeket, hiszen te legközvetlenebb szemelőlők voltál ezeknek. Sok, szép, nemes, városfejlesztő eszméd vár még megoldásra, mert bilincseket vert kezre az általános gazdasági válság. Számaltalan állás és kenyér nélkül álló egyén fordult hozzád, a te atyai jó szívedhez, tőled várva segítséget és támogatást. De nem vészett még ki szívünkbel a remény, hogy a sors keze áldást is tartogat a számunkra. A háború szele előtt, a pénzvilág megmozdult s jótékony hatása máris mutatkozik. Hisszük, hogy a közeledő újév, anyai szenvedés után, örömet és megnyugvást hoz a lelkekbe.

Nem vagyunk hivatala megítélni, hogy ezekben a nehéz időkben mennyire feleltünk meg a ránk rótt kötelességeknek, de bátran és önzérettel vallhatjuk, hogy a jószándék és a jóakarattal megvolt mindnyájunkban. Örömmel állunk melléd ezekben a nehéz időkben is, tette kész akaratod, eszügedést nem ismerő szilárdaságot kitartást, hátróságot öntött a mi szívünkbe is. Követtük az általad magasra tartott zászlót, melyre aranybetűkkel van írva a szent cél, az eszme: hűen szolgálni a hazát, e város s előmozdítani mindkettő boldogulását.

Végül, a tisztikar ragaszkodását, támogatását ígérve meg továbbra is, kívánt a szónok a polgármesternek boldog újévet.

A szónoktól megszokott szép előadású, beszéde *Hovóth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester hosszabb beszédben válszolt, mely rész-

ben programm, részben lelkes buzdítás volt a jövőre. A beszéd, amelyet a tisztikar feje erős megyőződéssel áthatottan adott elő, rendkívül jó hatást kellett s befejezése után szűnni nem akaró éljenlése jelezte, hogy a tisztikar egyetért, együttérez vezetőjével s a legkitartóbb munkára kész a város emelése s boldogulása érdekében.

— **A Polgári Dalkör estje.** Kedélyes Szilveszter-estét rendezett a mult szerdán a városi vígadóban a Polgári Dal- és Zenekör. Ūgyesen, izlésesen összeállított műsor, ügyes, rátermett szereplők gondoskodtak arról, hogy a megjelent közönség vídám, derűs hangulatban töltse a sok szomorúságot hozott, szerencsétlen 1913 utolsó pár óráját. Zene- és énekszámok, kuplák és más bohóságok tarkán kergették egymást éjfélig, éjfélután pedig megkezdődött a tánc. Az esten felülizettek: Balás Hugó dr. 3 K. Erdős Sándor 2 K. Borhegy István, Longauer Nándor dr., Wetzler Mór 1—1 K, akiknek ez úton is hálás köszönetét fejezi ki a *Polgári Dal- és Zenekör*.

— **Pásztorjáték a kultúra szolgálatában.** Selmebányán és a környéken több helyen és ismételtelen volt alkalmunk látni a karácsonyi ünnepek alatt sikerült karácsonyi pásztorjátékokat. Selmebányán, a keresztény-szocialisták otthonában, Teplafőn pedig a r. k. elemi iskolában szépen előadott pásztorjátékokban gyönyörködtünk. Selmebányán „*A gyermek diadala*” c. színművet adta elő egy, iparosifjakból és munkásleányokból alakult lelkes, kis csapat, szép erkölcsi és anyagi sikerrel; Teplafőn pedig a földművelőnép egyszerű gyermekei „*A kis Jézus karácsonyfája*” c. darabot adták elő, olyan szép készültséggel és természetességgel, hogy a jelenlét közönsége a legnagyobb meglepődéssel távozott az előadástól. Azok, akik a darabok megantításával és a kellekkel előállításával járó nagy gondot és fáradtságot, a magasabb erkölcsi cél érdekében, magukra vállalták, a legnagyobb elismerésre méltók. A selmebányai pásztorjáték sikere *Velocsa József* r. k. segédlelkész és *Lihár Lómos* templomi zenészé, a teplafői szindarabé pedig *Oszwald Richárd* esperes-plébános és *Horniczky József* tanító érdeme. A vezetőknek s a szereplőknek a szép és nemes lelkielvezetést nyújtó, tanulságos és kedves játékért, a jelenlétnek nevében is, hálás köszönetet mond X.

— **Házasság.** *Tömörkényi Deszö* szarvasi tanítóközönléti tanár, a selmebányai ág. hitv. ev. kerületi Csemez-tanítóképző volt tanára, december hó 29-én tartotta esküvőjét *Mészáros Jolán*nal, Mészáros Gusztáv szarvasi kir. ítélőtáblai bíró leányával.

— **Adomány.** A váci költő- és szövőgyár a szegény iskolásgyermekek felruházására 24 alsóruhát és 12 pár harisnyát ajándékozott s küldött a város polgármesteréhez.

— **Adomány az ev. orgonaaalpra.** *Melisch Sámuel* a selmebányai ev. egyház orgonaaalpjára 10 koronát adományozott. Az adomány ezúton is hálásan köszöni az orgonaaalp kezelője.

— **Felüliztetés.** A Selmebányai Főiskolai Atletikai Klub disztornainnép *Czobor László* országos képviselő 10 koronát, *Teltamanti Jenő* főiskolai tanár pedig 4 koronát fizetett felé. A felülizetéseért hálás köszönetet mond a Klub elnöksége.

— **Mály Sándor nyugalomban.** *Kissármási Mály Sándor* pénzügyminiszteriumi miniszteri tanácsos, a bányászati ügyosztály főnöke, negyvenévi szolgálata után nyugalomba vonult. Öfölsége, a király, sok évi hű, buzgalom és sikeres szolgálata elismeréséül, ebből az alkalomból a Szent István-rend kiskeresztjével tüntette ki. Utóda *Probstner Alfréd* miniszteri tanácsos lett.

— **Újévi üdvözlés.** Selmece- és Bálbányában kir. bányaváros tisztikar az újévi alkalmából táviratban üdvözölte Draskóci és Jordánföldi

Leóna István főispánt, gróf Wilczek Frigyes dr. volt főispánt és **Czobor László** országgyűlési képviselőt.

— **Dés város új főmérnöke.** **Koller Kálmán** mérnököt, a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola volt tanársegédét, Dés városi főmérnöké választotta meg.

— **Halálozás.** **Szentistvány Matild**, Szentistvány Gyula m. kir. főbányatanácsos, főiskolai tanár néje, december 29-én, életének 71-ik évében, Selmecbányán meghalt.

— **Nyilvános, népszerű előadás.** **Fénykövi József** bányamérnök-hallgató folyó hó 10-én, délután 5 órakor, a főiskola kémiai laboratóriumának előadóterében, számos kísérlettel nyilvános, népszerű előadást tart a **fénysugárról**. Vendégeket szívesen lát a Gyógyászati- és Természettudományi-Egylet elnöksége.

— **Eljegyzés.** **Sallay Sándor** dícsygyőri vasgyári mérnök eljegyezte **Jobaházi Dóra Annát** Háromalmáson.

— **Új főiskolai tanársegéd.** A m. kir. földművelésügyi miniszter **Vági István** m. kir. erdőmérnökgyakornokot a kolozsvári m. kir. állami erdőhivatal kerületéből a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskolára rendelte s megbízta a vegytani tanszék tanársegédi teendőinek az ellátásával.

— **Erdészeti áthelyezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter **Egyed Miklós** főerdőmérnököt Kossoról a budapesti m. kir. faraktárgondnoksághoz, **Krause Dezső** erdőmérnököt pedig a budapesti m. kir. faraktárgondnokságtól, erdőgondnoknak, Isaszegre helyezte át.

— **Eljegyzés.** **Gregurinóczy Ferenc** tótsóvári erdőmérnökgyakornok december 24-én tartotta eljegyzését Bukovics István selmecbányai mészáros leányával, Erzsikével.

— **Elszámolás a Mensa Academica céljaira befolyt adományokról.** A főiskolai Mensa Academica-Egyesület elnöksége, őszinte és hálás köszönetének kifejezésével, újabban a következő adományokat nyújtázza: **Joerges Ágost** 40 K, az 1913. évi államjegy III. és IV. részlete 2000 K, **Selmecc- és Belsőbánya** szab. kir. bányaváros 1913. adományának II. részlete 100 K.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter **Vudy Alfréd dr.** fehértemplomi kir. törvényszéki jegyzőt a temesvári kir. járásbírószághoz helyezte át.

— **Az iskolák bezárása.** **Horváth Kálmán** m. kir. tanácsos, polgármester, a városban uralkodó nagymértékű kanyarójárvány miatt, elrendelte, hogy a selmecbányai elemi- és középiskolák, valamint a tanítóképző folyó évi január hó 15-éig zárva tartassanak s rendelkezéséről jelentést tett a belügy- és a vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

— **Iparhatósági megbízottak választása.** A selmecbányai kereskedők és iparosok a selmecbányai elsőfokú iparhatóság területén működő iparhatósági megbízottakat, az 1914. évre, december hó 30-án választották meg. Megválasztottak: **Muzsik Gyula, Deutsch Zsigmond, Borhegyi István, Grohmann Gyula, Jahn Vilmos, Oszvaldt Gusztáv, Balázs János, Magdics János, Urszinyi József, Gemeiner Ármán, Gverk Mihály, Schramek Lajos, Erdős Sándor, Vetzler Dóra, Joerges Ágost, Czajhán János, Singer Miksa, Büchler Henrik, Visnyovszky Dániel és Novák József.**

— **Városi szegények karácsonya.** A városi »Hermin« szegény- és menedékházban elhelyezett szegények részére rendezett gyűjtés eredménye 118 K. Eből az összegből a szegényházban karácsonyfát állítottak föl, meleg lábbelit és ruhát vettek s az ünnepek alatt jó ebédet és vacsorákat részesültek a szegények. A gyűjtésen kívül a szegényház főnökjéhez a következő adományok ér-

keztek: **Valter Gyula dr. püspöktől** (Esztergom) 10 K, **Horváth Kálmán** m. kir. tanácsos, polgármestertől 100 szivar, **Balás Húgó dr.** városi ügyész-től 5 üveg bor és egy hal, **Zólmoy Imre** városi erdőmestertől egy őz, **Ács József** városi főpénztárostól 25 szivar, özv. Eckert Dismasné-től 4 K, özv. Áts Ferenc-től 5 üveg bor, **Sümegh János** kereskedőtől 15 méter barchet, 6 pár harisnya és 3 pár érmelejtől, **Filkorn Ella** december 21-én uszonnával látta el a szegényeket.

— **Skítanfolyam Selmecbányán.** A Selmecbányai Főiskolai Atlétikai Klub turistaszakosztálya folyó hó 7-től 11-ig skítanfolyamot rendez, melynek vezetésére **Delnár Waltert**, a magyar műskizés, a junior lesiklás és ugrás 1913. évi bajnokát kérték föl a rendezőség. A kurzuson jelen lesz még **Georg Bilgeri**, Európa legkiválóbb skimesztere is. A gyakorlati skifoktatást esténként vetítőképes előadások fogják kiegészíteni. Melyeknek helyét és idejét a gyakorlati oktatások alkalmával hirdetik ki. Gyülekezőhely, naponként reggel 8 órakor és délután 2 órakor, a Bristol-kávéház.

Mivel a skítanfolyam nem csupán a sport szempontjából jelentős, de Selmecbánya nagyobb mértékű idegenforgalmának is alapvető mozzanata lehet, kéri a rendezőség a közönséget, hogy a gyakorlóhelyen minél nagyobb számban való megjelenésével is pártolja az első selmecbányai propaganda cikuszust.

Részvételi díj nincsen; ha azonban szíves adománnyal hozzá akar járulni valaki a kurzus költségeihez köszönettel veszi és hírlepillag nyugtázza a rendezőség.

— **Az állami tisztviselők gyűlése.** A selmecbányai állami tisztviselők helyibizottsága, **Philadelphus Mór** m. kir. adóhivatali pénztáros elnöklésével, a napokban választmányi értekezletet tartott. A választmány sajátmálta vette tudomásul **Niki János** m. kir. főbányatanácsosnak, a helyibizottság elnökének selmecbányáról való eltávolítását s működésének elismerését érdemelt jegyzőkönyvbe iktatta. **Faller Károly** főbányatanácsos, főiskolai tanárnak, **Vudy Antal** dohánnyári igazgatónak és **Starna Sándor** hodrásbányai bányafőmérnöknek elhalálozását szomorúan vette tudomásul a választmány s emléküket jegyzőkönyvben örököltette meg. Ezután adminisztratív ügyeket tárgyalt a választmány s elhatározta, hogy Selmecbányának a magasabb lakásbérfokozatba való sorozását szorgalmazni fogja.

királyi városnak, hanem még a legutolsó tulajnok is szegényedni válnék. Csupán csak nyáron lehet rajta úgy ahogy közlekedni, tavasszal és fűszel térdig érő sár van rajta, télen meg tiszta jég borítja. Nem gondolza senki; nincsen felszóra, nincsen kivilágítva, kövek hevernek rajta jobbra-balra, úgy, hogy valóságos istenkisértés a szegény gyaloglórokra a rajta való közlekedés. A hatóság mindezeideig nem tett semmit az út rendezésére, azért a törvényhatósági bizottsági közgyűlés figyelmét hívjuk fel rá s kérjük, utatítsa a város tanácsát, hogy azt a siralmas állapotban levő gyalogutat sürgősen hozassa rendbe, hogy az idevetődő idegenek előtt tovább is pirulni ne legyünk kénytelenek. Ennyit ennek a városnak rengeteg potatód fizető polgársága a hatóságtól jogosan elvárhat.

— **Körözés.** Budapest székesfőváros tanácsa a következő két körözöveletet teszi közzé: Az Adorján községben 1838-ban »születtek, állandó lakással nem bíró Baranyi (Baranyai) Dániel (neje: Urbán Mária) asztalos, és a Strassauer-ban született, állandó lakással nem bíró Lagendebcker Emil Frigyes mérnök (neje: Ambrusber Otília) illetőségének megállapítása vált szükségessé. Fölkérjük az összes hazai közigazgatási hatóságokat, hogy a nevezetteket nyomoztatni, föltalálásuk esetén a maguk és szüleiik származási és illetőségi viszonyaira vonatkozóan tüzetesen kihallgattatni, a fölvetett jegyzőkönyveket pedig hozzánk megküldeni sziveskedjenek. — Békésvármegye alsópánja a következő körözöveletet teszi közzé: **Fehér József** illetőségének megállapítása végett anyjának, **Fehér Róza** azonban, a kihallgatása vált szükségessé. **Fehér Róza** azonban, a vele vadhátságban élő **Balog Mihály**al együtt, ismeretlen helyre távozott. Kérem körözését s föltalálása esetén értesítést kérek.

— **Tíz gyönyörű,** művészi képpel egy egész lakás arculatát meg lehet változtatni. Jöförmán ingyen juthat ilyen tíz, színes művészi kép birtokába, ha érte egy levelezőlapra a Képes Hét kiadóhivatalához (Budapest, V., Visegrádi-utca 13/a) fordúl.

— **Újví üdvözlés.** A Bersonművek az újv beállítával szíves üdvözlőket küldik a Berson-gyümölcsöző viselő közönségnek is egyben tudatják, hogy január 15-ig mindenki egy, a Berson-művek által kiadott, izlésekivitelű zsebnaptárt ingyen kap, aki cipészénél, cipő- vagy bőrkereskedőjénél kéri.

Mélyen tisztelt vevőink szíves tudomására adjuk, hogy újévüitől kezdve üzleteink vasár- és ünnepnapokon zárva maradnak.

Grohmann Gyula
Joerges Á. özv. és fia.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlétekrét nem felelős a szerk.

Fog-Krém
KALODONT
Szájvíz

MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR.
Képző, oldó hárszer mindazoknak, kik emésztési zavarkon és az új életmód egyéb következményeiben szenvednek.
Egy eredeti dózis ára 2 K.
Videki gyógyszerárakban kérjék Moll készítményeit.

MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ
Fajdatom esillapító **Bedorzsolés,** és erősítő
ellenem, némi jó hirtvő hárszer szagzatosa és hüvelitől származó mindennemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára K 2/—
Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriákban.
Főszétküldési hely **MOLL A. gyógszerész.**
cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

— **A törvényhatósági bizottság figyelme.** Többször szöfv tettük már, hogy az alsó-utcai kápolnától a vasúti állomásra vivő gyalogút olyan állapotban van, hogy nem egy szabad

HIRDETÉSEK.

Orvosok, mint kitűnő, köhögés elleni szert ajánlják a

KAISER
mell-karomellait a három fényével.
Millió ember használja a

Köhögés

rekedség, katarus, elnyálkásodás, hörgőhurut, fájós nyak, valamint megbélés elkerülése ellen.

6100 közb. hitel, orvosi és magánosok bizonyítványai a biztos eredményt igazolják. Igen egészséges és jóízű bonbonok. Csomagban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fill.

Kapható: Márkus M. cukrászdájában, Mikovényi A. és Margotsy J. örkösti gyógyfürdőiben **Selmecebányán**, Walko J. K. és Szentistványi A. **Gölnicbányán**.

Csemegeméz

egész éven át rendelhető

Hell Aquillánál

MAKLÁR 5 kgr. bödön 7 K. Méhészet.

Nincs többé piszkos kéz!

Törv. védve.

Törv. védve.

Reinfin-gyár Budapest VII., Örmagy-utca 4.

Mellettegellen minden háztartásban!

RENOFIN

eredeti svéd tisztító szer piszkos kezeknek.

Óriási doboz 50 f, eredeti doboz 30 fill.

Lerakatok: Beregi Samu bőrnagykereskedése, Ernszt Zsigmond fűszer- és füstékereskedése, Hornyacsék István vaskereskedése. Selmecebányai állami alk. fogyasztási szövetkezet.

NEIGE DE FLEURS

a legújabb tudományos alapon készített **kéz- és arckrém,**
a legjobb higiénikus piperszere.
Tubus 80 fill. Doboz 1'60 fill.
Mindenütt kapható.

8 napi próbára

Küldök mindenkinek. Cse-re vagy pénzt vissza!

- Utánvétellel,
- Amerik. nikkelóra K 2,80
- Roskopf szabad. óra 2,—
- Amerik. Goldin óra 3,50
- Vasuti-Roskopf 4,—
- Roskopf-duplafedejű 4,50
- Lajos-városi óra 5,—
- Ezüst-utánzat dupla felelő 6,—
- 14 karát, Aranyóra 18,—
- Verseny. óresztő 20,—
- nikkelezve, 20 cm. m. gas 2,—
- Jughans jegyű 3,—
- Rádium világítólap 4,—
- Rádium 2 harang 5,—
- Rádium 4 harang 6,—
- Rádium zene 8,—
- Ingaóra 75 cm 8,—
- Ingaóra toronyóra típus 10,—
- Ingaóra zenebész. tóvel és ütőszerezzel 14,—
- Köróra élesztóvel 6,—

!! 3 évi írásbeli jótállás !!
Szállítási utánvétellel !!

Böhnel Miksa

Wien, IV. Margarethenstrasse 29/315

Eredeti gyári árjegyzék ingyen

Minden vasárnap disznótor Minden pénteken halestély a Tulipánban

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

Ez a rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asztmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban, sorvadásban, tüdőcsuushurutban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, hosszas rekedségben szenvednek és eddig gyógyulást nem találtak. Minden ilyen beteg kap tőlünk **teljesen ingyen** és bérmentve egy ábrákkal ellátott könyvet írta Dr. med. Guttmann, a Finsengyógyintézet főorvosa és a könyv e kérdést tárgyalja: „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világáhrú diétikus teáinkból. Sok ezren dicsérik, akik eddig használhatták. Gyakorlóorvosok e teát, mint kiváló diétikumot, használták és dicsérik tüdőgümőkornál (sorvadásnál), asztma, bronchitis és torokhurut esetében. **Ez a tea nem titkos szer, Lieberfüvek**ből van összeállítva, melyek császári rendelet folytán a szabad forgalomnak vannak átengedve. Az ára oly jutányos, hogy a vagyontalanok is megszerezhetik. De hogy minden betegnek alkalmat adjunk, hogy e teát minden kockázat nélkül kipróbálhassa és bajának mineműsége iránt tájékozódhassék, elhatároztuk, hogy minden betegnek megkérjük a „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” című könyvet és egy próbát a teáinkból és pedig **teljesen ingyen** és bérmentve. Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címével az alábbi cégnek **UHLMANN & Co., Berlin 929, Müggelstrasse 25.**

Apró hirdetések egyszeri beiktatása 10 szög 50 fill. minden további szó 5 fill. vastagabb betűköl 10 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bérletet kell mellékelni. Tudakozásónál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levelezégekben is beküldhető.

Levelezés.

Lakás.

Ellátás.

Nagyon olcsó és jó házi kenyér kapható 10-15 személynek. Also Rössei-utca 87. szám alatt (Bányaiskolai épület mögött).

Kereslet.

Keresünk iparos urakat. Kik hetenkint 50 fillért nem sajnálnak arra kiadni, hogy a fogasztó-közönséget felszámazni készítményeikre figyelmeztessék.

Kínálat:

„Monarch” amerikai, láthatóráru irógéprez-létfizetésre is kapható. Megtekinthető a Joerges-féle könyv- és papírkereskedésben.

Kereskedő urak, a vásáros közönség figyelméi heti 50 fillérről magukra vonhatják, ha minden péntek délig apróhirdetést adnak fel.

Naptárak magyar, német, tót; imakönyvek. Ifjúsági iratok, képeskönyvek stb. a lap kiadóhivatallában.

Legutányosabban: Sni, Rodi, Lenker és Koresolya különféle kivitelben, valamint jégpátkó és bokavédoszij kapható: Borovaysek István vaskereskedőnél.

25 méter fényűző ifjúfiat. családok. **Wagner László dr.**

Oktatás.

Milyen legyen a fiatal, ügyes magyar kereskedő? Megjelennek a heten a kiadóhivatallában. Ára 1 K 60 fillér. Nélkülözhetetlen minden modern kereskedőnek és kereskedelmi alkalmazottnak.

Különfelek

Apróhirdetések szögve tisztán irtva, borítékban adandó péntek délig a kiadóhivatallal. Hirdetési díj levelezégekben mellékelendő. Esztendő: cím a kiadóhivatallal külön papíron megjelölendő.

Réz- és vasszűrők, lámpa, olajlámpa, szállókorhízi- és kertberendezések, gyermekágyak, gyermekkosci, acélszorongógyébelek, koscsülékek, lőszor- és sűrít-műszerek, diványok, rézkamrák, ablakrollettak, redőnyök, mosdóasztal és mosdóeszközök, szobaköztel, ruhalagások, patkány- és egérfogók. Legutányosabban szállítja őket **Garay Károly,** réz- és vasszűrő készítő Aradon.

TREITER JÁNOS

CIPESZŰZLETE

KOSSUTH-TÉR, A BOGYAY VEND. MELLETT.

AJÁNLJA SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ ÚR- ÉS GYERMEKCIPŐIT DÜS VÁLASZTÉKBAN. BEL- ÉS KÜLFÖLDICIPŐGYÁRTMÁNYOK RAKTÁRA. BALI CIPŐK BÄRMIKOR KÉSZEN KAPHA ÖK. KÉSZÍTÉS MÉNTÉK SZERINT PONTOSAN ÉS GYORSAN

Valódi Bata-cipők raktáron.

MUZYK GYULA

mészáros és hentes

KOSSUTH-TÉR.

ELSŐRENÜ HENTESÁRÜ

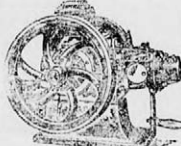
NAGY VÁLASZTÉKBAN,

GÉPEKKEL FINOMAN GYÁRTVA

MÉRSÉKELT ARON.

LESZÁLLITOTT HÚSÁRAK!

A VILÁGHÍRÜ ES LEGÜJABB RENDSZERÜ

BOLINDER NYERSOLA-J-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ÁNYOS IMRE

czégnél kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICSEY-UTCA 17.

Telefon 12-76.

Legújabb nyersola-jszükséglet!

Feltétlenül jóállás!

Jutányos árak!

Kezdező fizetési feltételek!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árcédzseket!

THIERRY A. GYÖGYSZERESZ BALZSAMA

Allein echter Balsam aus der Schickler'schen Apotheke der A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch, Schischka.

Utolérhetetlen hatású tódó- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájalmat okozó köhögést, Torokgyulladás, rekedtséget és gégegyakart megszünteti, valamint lázt, különösen jó hatása gyomorgerős és kolika ellen. Gyógyhatása aranyer és a sátesü bántalmakkal, tisztítja a vesekét, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájással, odvas fogak, szájhüvely, valamint az összes száji- és fogbetegségek hullógés ellen, megszünteti a száji vagy gyomorri eredő házt. Jó hatása pattintás-gúszásnál. Meggyógyít minden sebet, sebhevt, orbánost, lázot, eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, egész sebeket, meggyógyít testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kényél legyen.

Irjunk: Thierry A. Örangyal-gyógytárának Pragrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialdveg 5-60 korona.

Naggyob rendeléseknél jelentékeuy arengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsé.

Megakadályoz a megszületet vérmérgesést, fájalmas operációkat leggyakrabban feleslegesen tesz. Használatos gyermekes nőknek fájó emők, tejmégindítás, rekedés, emlekményedves ellen. Orbán, feltört lábak, seb-ek, daegüt végtagok, s ontsú, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zúdás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatása szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, sérét, lúske, stb. kinővésnek, karbunkulus, képződmények, valamint rak ellen, fereg, rothadás, köröngyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek a-aforduló felfekvésnél, vérelékeskedni, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára 3-60 K a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógytárában. Nagyban: Thalmeier és Seitz, Koehmeister Utodal, Radanovits Testv. drogériákban Budapestben kapható. Ahol nincs ierakal, rendeljünk közvetlenül!

THIERRY A. Örangyal gyógyszerésztárából, Pragrada, Rohitsch mellett.

